

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

MÜRIAAD*f*EST

Boris Blacher

„Abstraktne ooper nr 1“

Laval EMTA üliõpilased

Lavastaja Liis Kolle

Kunstnik Hannabel Saareli ^{EKA}

Muusikalised juhendajad Ave Wagner ja Elmo Tiisvald

Kontsertmeister Ene Rindesalu

Löökpillikonsultant Tanel Ruben

21.11.2020 – 14.00

22.11.2020 – 14.00

EMTA *black box*

21.–25. novembrini vältav Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia uus esindusfestival – müriaadFEST – toob hilissügisel vaatajatekuulajateni kirju läbilõike muusika- ja teatriakadeemias toimuvast, siin loodavatest muusikastiilide ja etenduskunstide paljususest, millest kokku kujuneb kontsertide ja etenduste tõeline müriaad. Avame festivalinädalaks ukseid Eesti ainsa muusika- ja teatriülikooli põnevasse loomingulisse maailma. Esitleme mitmekülgset andekaid interpreete – meie üliõpilasi ja professoreid-õppejõude –, kes musitseerivad ja esinevad koos, et tutvustada erinevatele ajastutele omaseid väljendusviise klassikast tudengite uudisloominguni välja.

Boris Blacher (1903–1975)

„Abstraktne ooper nr 1“ *op.* 43

Osad:

1. Angst I (Hirm I)
2. Liebe I (Armastus I)
3. Schmerz (Valu)
4. Verhandlung (Läbirääkimised)
5. Panik (Paanika)
6. Liebe II (Armastus II)
7. Angst II

Osatäitjad

„ANGST“

Linnea Regina Penttilä (M1, 21.11 / 22.11)

Wanli Deng (M1, 21.11 / 22.11)

Egon Punnison (B2, 21.11 / 22.11)

Koor: Sanna Helena Korpi (M1, 21.11 / 22.11)

Emily Ruus (M1, 21.11 / 22.11)

Andreas Lahesalu (B2, 21.11 / 22.11)

Joonas Käsper (B2, 21.11 / 22.11)

„LIEBE 1“

Merit Kraav (M1, 21.11) / Damaris Ilves (M2, 22.11)

Andreas Lahesalu (B2, 21.11) / Filipp Varik (B3, 22.11)

„SCHMERZ“

Triin-Eliis Süld (M1, 21.11 / 22.11)

Damaris Ilves (M2, 21.11) / Katri Juss (M1, 22.11)

„VERHANDLUNG“

Andreas Lahesalu (B2, 21.11 / 22.11)

Jakob Tomson (B3, 21.11 / 22.11)

„PANIK“

Janette Emilia Teittinen (M1, 21.11) /

Viktorija Agnese Vancāne (B3, 22.11)

Filipp Varik (B3, 21.11) / Sanna Helena Korpi (M1, 22.11)

Joonas Käsper (B2, 21.11 / 22.11)

Koor: Linnea Regina Penttilä (M1, 21.11) /
Heljä Mailiis Viirakivi (M1, 22.11)
Emily Ruus (M1, 21.11) / Annely Leinberg (M2, 22.11)
Wanli Deng (M1, 21.11 / 22.11)
Jakob Tomson (B3, 21.11 / 22.11)
Jānis Sustrups (B3, 21.11 / 22.11)

„LIEBE 2“

Sanna Helena Korpi (M1, 21.11) / Carol Männamets (B3, 22.11)

Koor: Heljä Mailiis Viirakivi (M1, 21.11 / 22.11)
Janette Emilia Teittinen (M1, 21.11 / 22.11)
Emily Ruus (M1, 21.11 / 22.11)
Annely Leinberg (M2, 21.11 / 22.11)

„ANGST“

Katri Juss (M1, 21.11) / Karmen Kõrnas (M2, 22.11)
Wanli Deng (M1, 21.11 / 22.11)
Egon Punnison (B2, 21.11 / 22.11)

Klaveril (21.11 / 22.11): Ene Rindesalu
Löökpillidel (21.11 / 22.11): Janette Emilia Teittinen,
Viktorija Agnese Vancāne, Heljä Mailiis Viirakivi, Filipp Varik,
Jānis Sustrups, Egon Punnison

Tallinna juurtega saksa helilooja **Boris Blacher** (1903–1975) kirjutas oma pseudo- või antiooperi, mida võib pidada ka ooperiparoodiaks, Saksamaa Hesseni liidumaa ringhäälingu tellimusel, kus see 1953. aastal esietendus. Idee autoriks ja libretistiks oli helilooja Werner Egk (1901–1983). Esmalavastus juba samal aastal Mannheimi Rahvusteatri põhjustas skandaali, sest publik polnud harjunud nägema abstraktset lavakujundust ega kuulma seosetutele fraasidele, silpidele ja vokaliisidele kirjutatud muusikat. Teoses pole läbivat tegevust ega tegelasi, vaid eraldiseisvad situatsioonid ja teadvusseisundid, kuid autorid soovisid lavastajalt siiski kindlat koreograafilist joonist. Käesoleval sajandil on „**Abstraktne ooper nr 1**” Saksamaal suhteliselt tihti lavale jõudnud, sageli üliõpilaste esituses.

Muusika- ja teatriakadeemia ooperistuudioga on see meil juba kolmas kord selle vaimuka ning osaliste valikul suurt paindlikkust võimaldava teosega tegeleda. Kui 2007/2008. õppeaastal toimus Euroopa Liidu struktuurifondidest toetatud projekt „Innovatiivse kaasaegse muusikateatri õppe integreerimine EMTA ooperistuudio programmi”, tulid erinevates esitustes ettekandele „Abstraktse ooperi” kolm stseeni seitsmest, 2015/2016. õppeaastal kaasaegse muusikateatri õppeaine raames esimese aasta laulueriala magistrantidega juba viis stseeni. Nagu nüüdki, kutsusime juba tookord lava ja kostüüme kujundama Eesti Kunstiakadeemia stsenograafiaüliõpilase. Nende katsetuste edu ärgitas kandma ette kogu teost, millega see jõuab täna ametlikult oma Eesti esiettekaneni. Magistrantide kõrval on hõivatud ka nooremate kursuste lauluüliõpilased, kõigile soovijatele on jätkunud solo- ja kooripartiisid ning mitte ainult. Kuna nii originaalis ettenähtud suur orkestrikoosseis kui ka ohtra löökpilliarsenaliga vähendatud koosseis polnud meile kättesaadavad, mängivad lauljad džässiosakonna õppejõu Tanel Rubeni juhendamisel ise löökpillidel teose äraspidist „avamängu” ja „järelmängu”.

Blacheri ja Egki algse mõtte kohaselt pidid ooperistseenide vahel omavahel vestlema kaks klouni – optimist ja pessimist. Kas nad tegelikult kunagi lavale jõudsid, pole teada, nii nagu ei leidu kusagil ka klounide teksti. Meie viisime selle asemel ellu oma ammuse unistuse osakondadevahelisest koostööst ning nii kuuleb etenduses Anne-Liis Polli ja Anto Petti improvisatsiooniüliõpilaste kommentaare ooperis kajastatud teadvusseisunditele. Ning need seisundid ise – ehkki Blacher ja Egk kirjutasid „Abstraktse ooperi“ juba peaaegu 70 aastat tagasi – pole midagi oma aktuaalsusest kaotanud, pigem vastupidi. Vaadates meie ümber ja meie sees käesoleva aasta jooksul toimunule ja toimuvale, tunduvad „Hirm“ ja „Paanika“ ehmatavalt lähedastena. Poliitilisel areenil kestavad endiselt vaevalised, kirglikud, pikaldased, tihti nurjuvad „Läbirääkimised“. Igaüks on tundnud „Valu“ ja kes pole, küsib endalt ilmselt, mis on õieti see „Armastus“, millest meile igapäevaselt kõigil kanalitel pajatatakse. Soovime äratundmishetki ja abstraktset lõbu vana, kuid ometi uue lavateosega!

Liis Kolle, ooperistuudio lavastaja-õppejõud

Liis Kolle (1971) on lõpetanud Tallinna Muusikakeskkooli koorijuhtimise erialal ning omab Tartu Ülikooli magistrikraadi teatriteaduses (1999). Lisaks on ta õppinud Helsingi Ülikoolis teatri- ja kirjandusteadust ning Viljandi Kultuurikolledžis teatrikunsti ja kirikumuusikat. 2005. aastal sai Kolle Berliini Hanns Eisleri nim Kõrgemast Muusikakoolist (Hochschule für Musik „Hanns Eisler“) muusikateatri lavastaja diplomi. Aastatel 2002–2004 oli ta Deutsche Banki stipendiaat programmis „Akademie Musiktheater heute“. Samuti on Kolle täiendanud end Peter Konwitschny ja Volker Schlöndorffi meistrikursustel. Kolle debüteeris ooperilavastajana 2002. aastal Vanemuises. Ta on olnud lavastaja assistent Joachim Herzi („Xerxes“, 1997 Vanemuises), Neeme Kuninga („Don Giovanni“, 1999 Estonias), Stefan Herheimi („Tannhäuser“, 2001) ja Didier von Orlovski („Così fan tutte“, 2002, mõlemad Austrias Landestheater Linzis) kõrval. Liis Kolle töötab EMTA ooperistuudio lavastajana vahemikus 2007–2011 ja taas alates 2015. aastast. Tema paljude lavatööde seas on näiteks „Sevilla habemeajaja“ (2003, Vanemuine), „Fidelio“ (2007, Nargen Opera), „Lopi ja Lapi“ (2008, Türi kevadfestival), „Rinaldo“ (2011, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia) jt.

Hannabel Saareli (1997) on Eesti Kunstiakadeemia stsenograafia eriala kolmanda kursuse tudeng. Ta on lõpetanud põhikooli Kadrioru Saksa Gümnaasiumis ning gümnaasiumi Loo Keskkoolis. Lisaks on ta kooliaastate ajal osalenud ka Arsise Kellade Kooli töös. Eesti Kunstiakadeemiasse astus Saareli 2018. aastal pärast poolikut õppeaastat keraamika erialal Saaremaal Kuressaare Ametikoolis. Enne ülikooliõpingute alustamist võttis ta osa erinevatest kunstikursustest, mida pakkusid Eesti Kunstiakadeemia ja Tallinna Ülikool. Stsenograafiaõpingute ajal on Saareli osalenud erinevates tudengiprojektides – Tallinna Ülikooli BFM instituudi tudengifilmides „Maalietüüd“ (2019, kunstnik) „Öörahu“ (2020, kostüümikunstnik), „Talent“ (2020, tegevkunstnik) ja tudengi-Oscari võitnud filmi „Mu

kallid laibad" (2020, tegevkunstnik) ning „See räägib pulmast" (2020, kunstniku assistent). Lisaks on ta olnud filmide „Erna i krig" (2020) ja „O2" (2020) praktikant. Teatrimaailmaga on Hannabel kokku puutunud praktika ajal Rahvusoper Estonias, Tallinna Linnateatris, Eesti Draamateatris ja Teater Vanemuises. Tänavu aasta veebruaris oli ta üks ooperistuudio lavastuse „Operiklass ja kaasaegne muusikateater" kunstnikest. Praegu valmistub ta rekvisiitorina uueks tudengifilmiks ning uuteks põnevateks väljakutseteks teatrilaval.

OOTAME KUULAMA

L 21.11 kell 20.00 / EMTA *black box* / tasuta pääse Piletilevist

Charlie Parker 100

Esinevad EMTA jazzmuusika eriala ansamblid

P 22.11 kell 19.00 / EMTA suur saal / pilet hinnaga 10/5 € Piletilevist

Krzysztof Penderecki mälestuskontsert

EMTA sümfooniaorkester

Solistid Silvia Ilves (tšello), Marcel Johannes Kits (tšello, külalissolist),
Henry-David Varema (tšello), Ivari Ilja (klaver)

Dirigent Andres Mustonen

Kavas Penderecki

Pühendatud sel kevadel elavate seast lahkunud EMTA audoktor

Krzysztof Pendereckile

E 23.11 kell 12.00 / EMTA kammersaal / tasuta pääse Piletilevist

Hetked nüüdismuusikaga

EMTA Uue Muusika Ansambel

Kavas Pousseur, Frey, Kurtág, Baillie

E 23.11 kell 17.00 / EMTA *black box* / tasuta pääse Piletilevist

CPPM / Mart Kangro: avalik tund

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kontserdi- ja etenduskeskus

eamt.ee

emtasaalid.ee

facebook.com/muusikaakadeemia